

Ломакіна Л.В.

*Національний технічний університет України “Київський політехнічний
інститут”*

ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Новий устрій суспільних відносин, пов'язаний з переходом до глобального інформаційного суспільства, вніс істотні корективи в усвідомлення значення вищої іншомовної освіти, яка покликана забезпечувати ефективну взаємодію людей в умовах глобальної інформаційної соціальної парадигми, сутнісними характеристиками якої є процеси інтенсифікації міжкультурної комунікації, які пов'язані з формуванням нового мультимедійно опосередкованого контексту її здійснення.

Лінгводидактика та методика викладання іноземних мов, покликані своєчасно реагувати на соціальні зміни і замовлення суспільства, значно розширили мету іншомовної освіти, яка полягає у формуванні полілінгвальної і полікультурної особистості, компетентної у сфері міжкультурної комунікації в сукупності різних контекстів її здійснення, особливо при підготовці викладачів іноземної мови.

Інтенсивний розвиток мультимедійно опосередкованого контексту міжкультурної комунікації зумовив необхідність формування необхідної для його повноцінного освоєння лінгвомультимедійної компетентності викладача іноземної мови.

Однією з центральних проблем лінгводидактики та методики викладання іноземних мов стало формування провідної для полілінгвальної і полікультурної особистості викладача іноземної мови комунікативної компетенції, яка забезпечує можливість участі в міжкультурній комунікації.

Дослідження в галузі підготовки викладача іноземної мови в логіці комунікативного підходу в контексті діалогу культур, комунікативно - діяльнісного, комунікативно - когнітивного та соціокультурного підходів склали значну теоретично - методичну основу підготовки викладача іноземної

мови до участі в міжкультурній комунікації на основі сформованості комунікативної компетенції. Представляються актуальними проблеми формування на її основі і професійних компетенцій: прагмалінгводидактичних [1], лінгвосоціокультурних [2], лінгводидактичних [3].

У сучасних умовах міжкультурна комунікація не може розглядатися ізольовано від інформаційного простору як складової частини сучасної полікультури. Це обумовлює мультимедійно опосередкований контекст полілінгвальної і полікультурної підготовки викладача іноземних мов в сукупності культурних, психологічних, мовних характеристик взаємодії.

Проблема використання мультимедіа при підготовці фахівців у сфері навчання іноземним мовам вивчалася фахівцями з різних сторін: визначено підходи до використання потенціалу мультимедійних технологій в полікультурному і полілінгвальному контексті; особливості застосування мультимедійних технологій у мовній освіті; роль і місце мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов.

Очевидно, що компетентність полілінгвальної і полікультурної особистості викладача іноземної мови в міжкультурній комунікації не може розглядатися поза тісного взаємозв'язку з її мультимедійно опосередкованим контекстом. Освоєння мультимедійної опосередкованої міжкультурної комунікації передбачає формування необхідної для цього лінгвомультимедійної компетентності, що представляє собою комплексний ресурс полілінгвальної і полікультурної особистості, який забезпечує можливість ефективної різнобічної мультимедійно опосередкованої міжкультурної комунікації викладача іноземної мови.

Ефективним засобом формування лінгвомультимедійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови є Електронний мережевий професійний портфоліо, робота з яким означає участь у різних сферах мультимедійно опосередкованої міжкультурної комунікації викладачів іноземної мови, що передбачає активне формування їх лінгвомультимедійної компетентності.

Незважаючи на різнобічність виконаних досліджень, присвячених

проблемам формування комунікативної компетенції та мультимедійної компетентності викладача іноземної мови, вони не вичерпують проблему формування лінгвомультимедійної компетентності у взаємозв'язку формування мультимедійної та комунікативної за умов її безпосереднього функціонування в мультимедійно опосередкованому контексті міжкультурної комунікації на міждисциплінарному лінгвомультимедійному рівні.

Вивчення наукової літератури з даної проблеми, констатуючих досліджень у цьому напрямку, спостереження за навчальним процесом у вузах, практичний досвід в області лінгвомультимедійної підготовки викладачів іноземної мови, фахівців з іншомовної освіти дозволили виявити ряд істотних протиріч між: - потребою сучасного вузу у викладачах іноземної мови, що володіють лінгвомультимедійною компетентністю, необхідною для участі в мультимедійно опосередкованій міжкультурній комунікації, і не розробленістю поняття і структури лінгвомультимедійної компетентності викладача іноземної мови; - сформованою науково-теоретичною та методичною базою формування компетенцій викладачів іноземних мов у сфері міжкультурної комунікації та в мультимедійній сфері та не розробленою ефективною науково обґрунтованою методичною моделлю їх цілісного формування на міждисциплінарному лінгвомультимедійному рівні; - різноманітністю існуючих сьогодні сфер мультимедійно опосередкованої міжкультурної комунікації викладачів іноземних мов, доступних при роботі з портфоліо, і не розробленою методикою формування лінгвомультимедійної компетентності викладача іноземних мов, необхідною для участі в них.

Вищевказані протиріччя вимагають свого вирішення, тобто розробки моделі та методики формування лінгвомультимедійних компетенцій викладача іноземної мови.

До моделі лінгвомультимедійної підготовки в процесі навчання іноземної мови пропонується включити: - *трикомпонентну мету*, детерміновану потребами суспільства і особистості викладача іноземної мови в оволодінні лінгвомультимедійною компетентністю; - *принципи, що забезпечують*

досягнення мети: а) цілісності комунікативної та мультимедійної підготовки полілінгвальної і полікультурної особистості викладача іноземної мови; б) єдності процесу розвитку і саморозвитку викладача іноземної мови в процесі лінгвомультимедійної підготовки; в) діагностичної основи формування лінгвомультимедійної компетентності; *зміст лінгвомультимедійної підготовки і технології його освоєння; організаційно - дидактичні умови:* а) адекватне технічне оснащення лінгвомультимедійної підготовки викладача іноземних мов; б) включення в процес лінгвомультимедійної підготовки викладачів іноземної мови технології Електронного мережевого професійного портфолію і спеціального курсу, що забезпечує можливості мультимедійно опосередкованої міжкультурної комунікації викладача іноземних мов при роботі з нею у взаємозв'язку всіх доступних сфер.

Проведений аналіз та дослідження показали, що лінгвомультимедійна компетентність у викладача іноземної мови буде ефективно сформована за умови розробки методики формування лінгвомультимедійної компетентності викладача іноземних мов при роботі з Електронним мережевим професійним портфолію.

Література:

1. Прагмалингводидактические основы обучения иностранным языкам студентов-лингвистов (на материале английского языка) Текст.: автореф. дис. д-ра пед. наук / А.М. Акопянц. - Пятигорск, 2009.-37 с.
2. Андронкина, Н.М. Когнитивно-деятельностный подход к формированию лингвосоциокультурной компетенции в обучении немецкому языку студентов языкового вуза Текст.: автореф. дис. канд. пед. наук / Н.М. Андронкина. СПб. 2009. - 50с.
3. Безукладников, К.Э. Формирование лингводидактических компетенций будущего учителя иностранного языка: монография Текст. / К.Э. Безукладников; Перм. гос. пед. ун-т. Пермь, 2008в. - 270с.